

STANDARDNI OPERATIVNI POSTOPEK (STROKOVNO PRIPOROČILO) PRI RENTGENSKEM SLIKANJU ZA UGOTAVLJANJE PRIROJENIH NAPAK OKOSTJA (DISPLAZIJE) PRI PSIH

V Sloveniji trenutno opravljamo obvezno rentgensko slikanje različnih pasem psov za ugotavljanje displazije kolčnih, komolčnih in ramenskih sklepov ter hrbtenice.

Veterinarska organizacija, ki opravi slikanje, pošlje s priporočeno pošto posnetke in originalni rodovnik na Veterinarsko zbornico Slovenije, Cesta 24 junija 25, 1231 Ljubljana-Črnuče, s pripisom OCENA DISPLAZIJE.

- **Digitalne slike**, na katerih **morajo biti obvezno podatki o slikani živali s številko čipa in datum slikanja**, se pošiljajo na zgoščenci.
- **Klasične slike** pošiljamo na filmih, **morajo pa biti enako označene kot digitalne slike**, in sicer s signirno metodo, ki se ne da izbrisati.

S pošto je potrebno na priloženem obrazcu (IZJAVA) poslati tudi natančen naslov veterinarske organizacije, ki je opravila slikanje, da bo lahko zbornica izstavila kopijo izvida in račun za odčitavanje slik. Odčitavanje slik bo opravila tričlanska komisija, potrjena s strani strokovne komisije zbornice.

Veterinarska organizacija lastniku živali računa kompletno storitev vključno s stroški pošiljanja in odčitavanja. Pri opravljanju storitve se je potrebno držati strokovnega priporočila, tudi ti. SOP-ja.

Originalne rodovnike z vpisanimi ocenami in izvid bo zbornica poslala s priporočeno pošto lastnikom, zato vedno preverite točen naslov lastnika psa v rodovniku; če ni naveden, ga dopišite posebej.

Postopek pri rentgenskem slikanju

Minimalna starost psov pri slikanju je za večino pasem 1 leto, za nekatere velike pasme pa 18 mesecev. Zgornje starostne omejitve ni.

Spisek pasem, ki se jih obvezno slika in omejitve starosti slikanja, pošilja na zbornico Kinološka zveza Slovenije.

Psi morajo imeti originalni rodovnik.

Pred slikanjem preverimo identiteto psa s številko čipa, ki mora biti navedena tudi v rodovniku.

Lastnik mora s podpisom potrditi, da je pes, ki bo slikan, tudi pes, za katerega je izdan ta rodovnik. Prav tako mora potrditi, da pes ni bil operativno zdravljen zaradi katerekoli prirojene napake okostja. IZJAVA je priložena.

Pred posegom je potrebno vse pse klinično pregledati.

Vsi psi morajo biti dovolj sedirani ali anestezirani, da se zagotovi popolna relaksacija mišic.

Rentgenogrami morajo biti kvalitetni s prepoznavno strukturo kosti in pravilnimi pozicijami sklepov. Na slikah mora biti obvezno označena leva oziroma desna noga.

Rentgenogrami z nepravilnimi pozicijami, neoznačeni ali tehnično slabi rentgenogrami bodo vrnjeni pošiljatelju na ponovno slikanje.

Pri slikanju kolkov je obvezna ventrodorzalna projekcija s popolnoma iztegnjenimi nogami, simetrično medenico, na sliki morajo biti kolenski in kolčni sklepi, stegenenici morata biti vzporedni, pogačici na sredini sklepa, dorzalni rob acetabuluma se mora videti preko glavice stegenice. Pri nemških ovčarjih mora biti na sliki tudi lumbosakralni prehod zaradi ocenitve prehodnih vretenc.

Če veterinar opazi na sliki kolkov sumljive patološke spremembe, priporočamo še žabjo pozicijo, pri kateri mora biti na sliki cela in simetrična medenica, veliki trohanter mora biti projiciran kavalno od vratu stegenice. Dodatne projekcije se zaračunavajo dodatno. Pri slikanju komolcev sta obvezni stranska in anterioposteriorna projekcija obeh sklepov. Pri sumljivih sklepih je priporočena še stranska projekcija v močni fleksiji komolca in polstranske projekcije, ki se zaračunavajo posebej.

Ramenski sklepi se slikajo v stranski projekciji.

Veterinar lastniku ne daje nikakršnih ocen o stopnjah displazije. Tudi če opazi na sklepih hude spremembe in očitno displazijo, mora take slike obvezno poslati na ocenitev, da se bodo take ocene zanesljivo vpisale v rodovnik in tako preprečila škodljiva vzreja.

*SOP je sprejela strokovna komisija 29. 4. 2016